

המראה הקסומה

רודזיה אפריקה מרכזית

לפני הרבה, הרבה שנים, עוד לפני שאנשים
לבנים נראו בסנה, חי שם אדם בשם
גופני-קופה.

יום אחד, כשיצא לציד, ראה מחזה מוזר. נחש
פיתון ענקי תפס אנטילופה וכרך את עצמו
סביבה, והאנטילופה, בניסיון להשתחרר ממנו
דפקה בקרניים שלה והדביקה את צווארו של
הנחש לעץ, אך קרניה נכנסו בעץ כה עמוק
שאף אחת מהחיות לא יכלה להשתחרר.
"עזור לי" קראה האנטילופה "אני לא גרמתי
כל נזק והוא תפס אותי בכל זאת, ואילו לא
התגוננתי היה אוכל אותי."

"עזור לי" קרא הפיתון "אני אינסטו, מלך כל
הזוחלים ואפצה אותך ביד רחבה."

רגע אחד הרהר גופני-קופה, ואחר כך דקר
את האנטילופה בחניתו ושחרר את הפיתון.
"תודה לך" אמר הפיתון "חזור הנה בירח

חדש, ואחרי שאכלתי את האנטילופה אגמול
לך כפי שהבטחתי."

"כן" אמרה האנטילופה הגוססת "הוא יגמול
לך אבל הזהר! גמולך יהיה להרס שלך!"
גופני-קופה חזר לקראאל שלו וכאשר הירח
התחדש בא שוב למקום בו הציל את הפיתון.
אינסטו שכב על הארץ, עדיין מנמנם אחרי
הארוחה הדשנה, וכשראה את האיש הודה לו
שוב ואמר "בוא איתי לפיטה, שהיא הארץ
שלי, ואתן לך מהרכוש שלי מה שרק תרצה."
גופני-קופה חשש קצת תחילה, אחרי שנזכר
מה אמרה לו האנטילופה, אך בסוף הסכים
והלך אחרי אינסטו לתוך היער.

הם הלכו ימים אחדים ובסוף הגיעו לחור
המוליך עמוק לתוך האדמה. החור לא היה
רחב מדי, אך גדול מספיק למעבר אדם.
"החזק בזנבי" אמר אינסטו "ואני ארד קדימה
ואמשוך אותך אחרי." האיש עשה כל והם
נכנסו פנימה.

הם הלכו מטה, מטה ימים שלמים, כל פעם
עמוק יותר ויותר לתוך האדמה, עד שבסוף

נגמר המעבר החשור והם נפלו לתוך ארץ נהדרת. סביב צמח דשא ירוק עסיסי שבו רעו עדרי בקר, צאן ועזים. במרחק ראה גופני-קופה קבוצה גדולה של בתים, כולם מרובעים, בנויים מאבן וגבוהים מאוד, עם גגות שזרחו בזהב וברזל מבריק. גופני-קופה פנה לאינסטו, אך במקום הפיתון ראה לפניו אדם, חזק ונאה, כשעור הנחש עוטף את גופו ועל צווארו ועל ידיו טבעות זהב טהור.

האיש חיך "אני אינסטו" אמר "אבל בארצי אני מקבל דמותו של אדם, כפי שאתה רואה, וזו ארצי, פיטה, בה אני מולך." הוא לקח את ידו של גופני-קופה והוביל אותו בכוון הבתים. בדרך הם עברו נהרות בהם רחצו, שטו ודגו גברים ונשים. אחר כל הגיעו לשדות מלאי יבולי אורז ותירס ועוד תבואות שגופני-קופה לא הכיר ולא ידע איך קוראים להן.

כשעברו, האנשים ששרו תוך כדי העבודה בשדות עזבו את עבודתם ובירכו את אינסטו

בשמחה, הביאו לו יין הדקלים ואגוזי קוקוס בתקרובת, כפי שעושים למי שחוזר מדרך ארוכה. "אלה ילדי" אמר אינסטו כשהוא מנפנף בידו לאנשים. גופני-קופה השתומם מאוד על כל מה שראה, אך לא אמר דבר. בסוף הם הגיעו לעיר, וגם שם הכל היה יפה ובשפע, כל מה שרק אדם יכול לחפוף. אפילו גרגירי אבק ברחובות היו מזהב וכסף. אינסטו הוביל את גופני-קופה לארמונו, הראה לו את חדריו ואת המשרתות שתדאגנה לו, ואמר שבערב תתקיים מסיבה גדולה, ומחר יינתן לו הכל מה שרק יבחר מעושרה של פיטה. ואז הלך. לגופני-קופה הייתה צרעה בשם זנגי-מיזי. זו לא הייתה צרעה רגילה, כי נכנס בה הרוח של אביו של גופני-קופה, ולכן היא הייתה חכמה מאוד. גופני-קופה התייעץ תמיד עם הצרעה מה עליו לעשות וגם עתה הוציא אותה מסל נצרים הקטן בו החזיק אותה ואמר "זנגי-מיזי, מה

עלי לבקש מחר מאינסטו, תמורת הצלת חייו?"

"בזז-זז" זמזמה זנגי-מיזי "בקש ממנו את סיפאו המראה" והיא חזרה לתוך הסל שלה. גופני-קופה הופתע מהתשובה, אך ידע כי מילות זנגי-מיזי היו מילות אמת והחליט שזו תהיה בקשתו. באותו ערב הוא סעד עם המלך ולמחרת בבוקר אינסטו בא אליו, בירך אותו בשמחה ואמר "עכשיו, ידידי, אמור מה תבחר מכל הרכוש הגדול שלי, ואת זה תקבל!"

"הו הוד רוממותו המלך" ענה גופני-קופה "מכל הרכוש שלך אני בוחר את המראה סיפאו."

המלך הופתע. "ידידי גופני-קופה" אמר "שאל כל דבר אחר, אך לא זאת! לא תיארתי לעצמי שתבקש את הדבר היקר ביותר בשבילי." "אז תן לי לחשוב על כך שנית, מלכי" אמר גופני-קופה "ומחר אגיד לך האם שנית את בקשתי."

המלך דאג מאוד, כי חשש לאבד את המראה.

לסיפאו היו כוחות קסומים וכל שבעליה רק ביקש, ניתן לו. כל מה שהיה לאינסטו בא לו הודות המראה.

כשהמלך הלך, גופני-קופה הוציא שוב את זנגי-מיזי מהסל. "זנגי-מיזי" אמר "המלך מסתייג מאוד מבקשתי. אולי יש משהו בעל ערך דומה, שאוכל לבקש ממנו?" והצרעה ענתה "אין דבר בעולם, גופני-קופה, שעולה על ערכו של המראה, כי זאת מראת המשאלות וממלאה כל המשאלות של בעליה. אם המלך מתלבט לך אליו מחר ובקש שוב את המראה, ואחרי עוד יום ויום אחד אחרי זה ובסוף הוא ייתן לך את המראה כי הצלת את חייו."

וכך היה. שלושה ימים חזר גופני-קופה למלך עם אותה התשובה ובסוף, עם דמעות בעיניים, אינסטו נתן לו את המראה ואמר "קח את סיפאו, גופני-קופה ושתתמלאנה משאלותיך. חזור לארצך, סיפאו תראה לך את הדרך.

גופני-קופה שמח מאוד, נפרד מהמלך ואמר

למראה "סיפאו, סיפאו, אני רוצה להיות על פני האדמה."

מיד מצא את עצמו על האדמה העליונה, אך מאחר שלא ידע איפה הוא אמר שוב למראה "סיפאו, סיפאו, אני רוצה להיות על השביל המוביל לקראאל שלי." והנה השביל היה לפניו!

כשהגיע הביתה מצא את אישתו ואת ילדיו מתאבלים, כי חשבו שאריות טרפו אותו. אבל הוא ניחם אותם וסיפר שעקב אחרי אנטילופה, תעה בדרך והלך זמן רב עד שמצא שוב את דרכו הביתה. באותו לילה הוא שאל את זנגי-מיזי, שבה ישב רוחו של אביו, מה לבקש עכשיו מסיפאו המראה.

"בזז-זז" אמרה הצרעה "האם לא תרצה להיות מנהיג גדול כמו אינסטו?"

גופני-קופה חייך, לקח את המראה אמר: "סיפאו, סיפאו, אני רוצה עיר גדולה כמו זו של אינסטו, מלך פיטה, ואני רוצה למלוך בה."

ומיד על גדות נהר זמבזי, שזרם בקרבה, הופיעו בניינים גבוהים, גגות זהובים ונוצצים כמו אלה שבפיטה. ברחובות התהלכו גברים ונשים ונערים שהוליכו צאן ובקר למרעה. מהנהר נשמעו קריאות של בחורים ובחורות שיצאו בסירות שלהם כדי לדוג. וכשהאנשים האלה ראו את גופני-קופה שמחו מאוד וברכו אותו כמנהיג שלהם.

גופני-קופה היה עכשיו רב-עוצמה כמו אינסטו, מלך הזוחלים, והוא עבר עם משפחתו לארמון שעמד גבוה מעל הבניינים האחרים של העיר. אישתו הייתה מופתעת מדי כדי לשאול שאלות כלשהן, אך בתו, שאסאסה ביקשה מאוד שיגלה לה איך פתאום הוא נעשה גדול ועצום כזה. בסוף הוא גילה לה את סודו ואפילו מסר לה את המראה סיפאו למשמרת. הוא אמר "המראה תהיה בטוחה יותר אצלך, בתי, כי את גרה בנפרד, בו בזמן שאנשים באים אלי כדי להתייעץ בענייני המדינה, ומישהו עלול לגנוב את המראה."

שאסאסה לקחה את המראה ושמרה אותה
תחת הכרית שלה. מאז גופני-קופה שלט
בנתיניו בחוכמה ובצדק, כך שכולם אהבו
אותו, ומעולם לא ביקש מסיפאו שתמלאה
משאלה נוספת כלשהי.

קרה שאחרי שנים רבות, כאשר שערות ראשו
של גופני-קופה התחילו להלבין עם הגיל, באו
אנשים לבנים לארץ זו. הם באו דרך הנהר
זמבזי, ולחמו זמן רב ובאכזריות עם
גופני-קופה, אך הודות למראת הפלא הוא
גבר עליהם והם חזרו לחוף הים.

המנהיג שלהם היה אדם בשם ריי, איש ערום
מאוד, שהחליט לגלות מאין בא כוחו של
גופני-קופה. לכן יום אחד הוא קרא לבוטו,
המשרת הנאמן שלו ואמר "לך לעיר וגלה
מאין באה עוצמתו הרבה של גופני-קופה."
בוטו לבש בגדי סחבות וכשהגיע לעירו של
גופני-קופה ביקש לראות את מנהיג העיר. ואז
הובילו אותו לפני גופני-קופה.

כשבוטו, האיש הלבן, ראה את המנהיג קרא
"הו, מלך גדול, רחם עלי, כי אין לי בית!"

כאשר ריי לחם בכך אני עמדתי בצד, כי ידעתי
שכל עוצמתה של זמבזי היא בידיו. מאחר
ולא רציתי להלחם ריי גירש אותי ליער כדי
שאגווע ברעב!"

גופני-קופה האמין לאיש, קיבל אותו, האכיל
ונתן לו בית.

וכאן בא הסוף המר. כי שאסאסה, בתו של
גופני-קופה התאהבה בבוטו האיש הלבן,
וממנה הוא למד את סוד המראה הקסומה.
לילה אחד, כשכל אנשי העיר ישנו, הוא גישש
תחת הכרית שלה, מצא את המראה, גנב
אותה והביא חזרה לריי, מנהיג האנשים
הלבנים.

יום אחד, כשגופני-קופה הביט על הנהר
מחלון ארמונו, ראה שוב את ספינות הקרב
של האנשים הלבנים.

"שאסאסה, בתי!" הוא קרא "הביאי לי את
המראה, כי האנשים הלבנים באים שוב!"
"וי לי, אבא!" היא התייפחה "המראה נעלמה!
כי אהבתי את בוטו הבוגד והוא גנב ממני את
סיפאו!"

גופני-קופה הוציא אז את זנגי-מיזי הצרעה
מהסל שלה. "הו, רוח אבי!" קרא "מה עלי
לעשות עכשיו?"

"גופני-קופה" זמזמה הצרעה "לא תוכל
לעשות עכשיו כלום. דברי האנטילופה
שהרגת התגשמו."

"וי, אני איש זקן, שכחתי הכל" קרא המנהיג
"אמנם מילים של האנטילופה היו מילים של
אמת וגמול שלי היה להרס שלי, וכך קורה
באמת."

האנשים הלבנים התנפלו על אנשי
גופני-קופה, הרגו את כולם, גם את המנהיג
ואת בתו שאסאה.
ומאז כל הכוח של כדור הארץ נשאר בידיהם,
כי הם הבעלים על סיפאו, המראה הקסומה.